

Publyon

Impactscan voor de 25 Veiligheidsregio's

7 februari 2024

Context en verantwoordelijkheid

Context en verantwoordelijkheid

- Duurzaamheid gaat over grenzen en vereist een collectieve aanpak. De Veiligheidsregio's staan voor een grote klimaatopgave en dat vraagt om regie en sturing. De Kerngroep Duurzaamheid heeft met de lancering van de Landelijke Duurzaamheidsagenda, het startschot gelost om met álle veiligheidsregio's aan de slag te gaan met verduurzaming en hebben als doel gesteld om in 2030 55% minder CO2 uit te stoten (t.o.v. zelf bepaald ijkjaar)
- Deze analyse heeft als doel om de impact van wet- en regelgeving inzichtelijk te maken en kansen en bedreigingen te inventariseren op het gebied van klimaat en circulariteit.
- Middels de impactscan, voorzien van juridische onderbouwing, kunnen Veiligheidsregio's zelf toetsen waar ze wel en niet aan voldoen.

Landelijke ambities

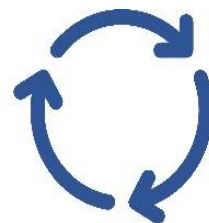
- 2025** CO2-uitstoot van het collectief inzichtelijk
- 2027** Collectieve CO2-uitstoot met 30% gereduceerd ten opzichte van een zelf bepaald ijkjaar
- 2030** Collectieve CO2-uitstoot met 55% gereduceerd conform landelijk doelstellingen vanuit de Rijksoverheid (die 1990 hiervoor als ijkjaar gebruikt).

KLIMAAT

MILIEU

CIRCULAIR

MENS

Bron: Landelijke duurzaamheidsagenda 2023, Veiligheidsregio's.

Publyon

Algemene samenvatting

Overzicht aanstaand beleid

Klimaat

Verplicht Energielabel C voor kantoren groter dan 100m²

Energiebesparingsplicht voor gebouwen

Herziening Richtlijn energieprestatie gebouwen

Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen in de bestaande bouw/ in nieuwbouw

Regeling werkgebonden personenmobiliteit

Circulair

Ministeriële regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik

Herziening Kaderrichtlijn Afvalstoffen

Corporate Sustainability Reporting Directive

Right2Repair

Batterijenverordening

Publyon

Juridisch kader: Klimaat

Wetgevend dossier	Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
Verplicht Energielabel C (Besluit bouwwerken leefomgeving)	X	X		
Energiebesparingsplicht (Besluit bouwwerken leefomgeving)	X	X		
Richtlijn Energieprestatie gebouwen (EPDB)	X	X		
Milieuzones	X	X		
Regeling werkgebonden personenmobiliteit	X	X		
Richtlijn Energie-efficiëntie (EED)			X	
Laadinfrastructuur voor bestaande- en nieuwbouw	X		X	
Scope 12-keuring voor PV-installatie		X		
Alternative Fuels Infrastructure Regulation (AFIR)			X	
Verordening aanscherping van de CO2-emissienormen nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen	X		X	

Legenda

Ter kennisgeving, geen actie nodig

Actie mogelijk nodig ter voorbereiding op wetgeving

Actie noodzakelijk ter voorbereiding op wetgeving

Juridisch kader: Circulair

Wetgevend dossier	Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
Ministeriële regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik (SUP)	X	X		
Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)	X		X	
Landelijk Afvalbeheerplan	X	X		
Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA / WEEE)	X		X	
Batterijenverordening	X		X	
Ontbossingswet (EUDR)	X		X	
Besluit beheer verpakkingen	X		X	
Herziening verpakking en verpakkingsafval (PPWR)	X		X	
Wet voor het recht op reparaties en hergebruik (R2P)	X		X	
Herziening kaderrichtlijn afvalstoffen (WFD)			X	

Legenda

Ter kennisgeving, geen actie nodig

Actie mogelijk nodig ter voorbereiding op wetgeving

Actie noodzakelijk ter voorbereiding op wetgeving

Aanbevelingen

Grootste winst op het gebied van energie zit in de gebouwen

- Voor de Veiligheidsregio's is op het gebied van energie de grootste slag te maken door kritisch te kijken naar de gebouwen die de organisatie gebruikt. Centraal staat het verminderen van het energieverbruik. Zowel de Europese Unie als de Nederlandse staat maken beleid waarin utiliteitsgebouwen op het gebied van energie aan een aantal verplichtingen moeten voldoen en ten aanzien van de rest van de gebouwde omgeving een voorbeeldfunctie hebben. De Veiligheidsregio's krijgen middels deze Impactscan helder waar deze uitdagingen liggen.

EU-wetgeving levert de beleidskaders voor circulaire verduurzaming. Omzetting naar Nederlandse wetgeving volgt

- Het EU-beleidskader stelt in grote mate de randvoorwaarden vast voor dagelijkse activiteiten zoals afvalverwerking, het opladen van elektrische voertuigen en het isoleren van de gebouwde omgeving. De correcte uitvoering van het Europees duurzaamheidsbeleid op lokaal niveau vereist dan ook goed begrip van de implicaties van wet- en regelgeving voor de Veiligheidsregio's. Het Nederlandse kabinet heeft zich gecommitteerd aan de uitvoering van EU wet- en regelgeving op nationaal niveau, in samenwerking met lokaal bestuur.

Juridisch kader

Energie en de gebouwde omgeving

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

Vanaf 1 januari 2023 Verplicht Energielabel C voor kantoren groter dan 100m² ([*Besluit bouwwerken leefomgeving \(Bbl, artikel 3.87\)*](#))

- Het is verboden om een kantoorgebouw te gebruiken zonder een geldig energielabel met een maximumwaarde voor primair fossiel energiegebruik van 225 kWh/m².jr, of met een in een letter of lettercombinatie uitgedrukte weergave van de energieprestatie van C of beter.
- Er zijn echter uitzonderingen op de verplichting, de verplichting geldt niet als:
  - de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties (exclusief nevenfuncties) <50% is van de totale gebruiksoppervlakte van het gebouw;
  - de gebruiksoppervlakte van de kantoorfuncties en nevenfuncties daarvan in het gebouw <100 m² is;
  - het gaat om rijksmonumenten als bedoeld in artikel 1.1 van de Erfgoedwet of in de provinciale of gemeentelijke monumentenverordening;
  - het gaat om een kantoorgebouw dat ten hoogste 2 jaar wordt gebruikt;
  - het gaat om een kantoorgebouw dat wordt onteigend of aangekocht in het kader van de onteigeningswet;
  - het kantoorgebouw geen energie gebruikt om het binnenklimaat te regelen;
  - de maatregelen die nodig zijn om een energie-index van 1,3 te realiseren, een terugverdientijd hebben van meer dan 10 jaar.
- In het energieakkoord van 2013 staat de volgende zin: "Voor 2030 wordt voor (bestaande) gebouwen gestreefd naar ten minste gemiddeld label A". Het is voor kantoren niet wettelijk verplicht om in 2030 energielabel A te hebben. Bij het voldoen aan de energielabel C-plicht is het natuurlijk wel verstandig om na te denken over verdere verduurzaming van uw kantoor (richting CO₂-neutraal in 2050). *Zie ook informatie over de renovatiestandaard (slide 13)*

Energie en de gebouwde omgeving

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

Energiebesparingsplicht voor gebouwen ([Besluit bouwwerken leefomgeving](#) (Bbl, artikel 3.84))

- Aan een gebruiksfunctie worden alle maatregelen ter verduurzaming van het energiegebruik met een terugverdientijd van ten hoogste vijf jaar getroffen.
  - De verplichting tot energiebesparing is niet van toepassing als het energieverbruik van de gebruiksfunctie in enig kalenderjaar kleiner is dan 50.000 kWh aan elektriciteit en 25.000 m³ aardgasequivalenten of als alleen gebruik wordt gemaakt van hernieuwbare energie die wordt opgewekt op of aan de gebruiksfunctie.
  - De energiebesparende maatregelen staan in de [Erkende Maatregelenlijst energiebesparing](#) (EML) (laatste update 16 oktober 2023)
  - Indien u aan de energiebesparingsplicht moet voldoen, dan moet u hierover ook eens in de 4 jaar [rapporteren](#) aan uw bevoegd gezag, zoals gemeente of provincie.

Energie en de gebouwde omgeving

Overige Nederlandse richtlijnen

Renovatiestandaard (1 juli 2023)

- De renovatiestandaard is een vrijwillige richtlijn voor de energieprestatie van utiliteitsgebouwen. Na 2030 wordt er een verplichte eindnorm bepaald waaraan de energieprestaties van alle gebouwen moeten voldoen in 2050. Als een gebouw aan de renovatiestandaard voldoet, wordt het uitgezonderd van de energieprestatie-eis van de eindnorm. Hiermee wordt voorkomen dat er meerdere keren moet worden verbouwd en onnodig geïnvesteerd om gebouwen klaar te maken voor de toekomst. Hierbij is het volgende relevant om rekening mee te houden:
  - Hoe energiezuinig een gebouw moet zijn, hangt af van de oppervlakte en gebruiksfunctie(s);
  - In de meeste gevallen geldt A+++ als het energielabel dat voldoet aan de prestatie-eisen van de renovatiestandaard;
  - Het is voor de renovatiestandaard niet altijd nodig dat het gebouw aardgasvrij is: alleen het energiegebruik wordt gemeten. Maar let op: alle gebouwen moeten sowieso van het aardgas af vóór 2050;
  - Als een gebouw aan de renovatiestandaard voldoet, wordt rapporteren (informatieplicht energiebesparing) een stuk eenvoudiger. De overheid kan er immers van op aan dat het gebouw tot 2050 duurzaam genoeg is;
  - De eindnorm wordt bepaald bij de herziening van de EPBD (2024)
  - Voorbeelden van maatregelen zijn:
    - LED lampen
    - betere isolatie
    - zonnepanelen
    - een warmtepomp

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
		X	

Energie en de gebouwde omgeving

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Staande richtlijnen vanuit de Europese Unie

Richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III, herziening 2018, NL implementatie 2020)

- Europese richtlijn die tot doel heeft de energieprestaties van gebouwen binnen de Europese Unie te verbeteren. De Nederlandse implementatie hiervan is hoofdzakelijk opgenomen in het Bouwbesluit. De EPBD legt bepaalde verplichtingen op met betrekking tot de energieprestatie van gebouwen, waaronder utiliteitsgebouwen. Deze zijn o.a.: energieprestatiecertificaten (EPC) en energielabels; minimale energieprestatie-eisen; regelmatige inspecties van verwarmingssystemen. Daarnaast hebben publieke gebouwen in de EPBD III een voorbeeldfunctie.
- De EPBD III schrijft een aantal technische systeemeisen voor (in NL opgenomen in [Bbl](#), artikel 4.7.14):
  - Aanbrengen zelfregulerende apparatuur (kamerthermostaat, thermostatische radiatorknop etc.). Verplichting is van toepassing bij nieuwbouw en bij bestaande bouw, wanneer één van de centrale warmtegeneratoren of een derde of meer van de afgiftelichamen (meestal radiatoren) wordt vervangen;
  - Elektrische centrale verwarmingssystemen met elektrische weerstandsverwarming zijn niet toegestaan. Wel toegestaan zijn infrarood panelen en elektrische radiatoren met temperatuurregeling;
  - Een verwarmingsinstallatie in utiliteitsgebouwen moet hydraulisch in balans moet zijn (waterzijdig ingeregeld). Dit is vereist: na vervanging van de warmteopwekker(s) of wanneer 1/3 van de afgiftelichamen (meestal radiatoren) wordt geplaatst, vervangen of verbouwd.
  - Utiliteitsgebouwen met verwarmings- of airconditioningssystemen met een vermogen van meer dan 290 kW moeten vanaf 2026 zijn voorzien van een gebouwautomatiserings- en controlesysteem (GACS).
- Technische bouwsystemen (ruimteverwarming, ruimtekoeling, ventilatie, warm tapwater, ingebouwde verlichting, lokale opwekking van elektriciteit en gebouwautomatiserings- en controlesystemen) moet volgens de EPBD III voldoen aan energieprestatie-eisen (te vinden in Tabel 4.248 in de [Bbl](#))
  - Deze energieprestatie moet worden gecontroleerd en gedocumenteerd, als deze nieuw geïnstalleerd, vervangen of verbeterd worden. De installateur moet de documentatie aan de gebouweigenaar afgeven.

Energie en de gebouwde omgeving

Staande richtlijnen vanuit de Europese Unie

Richtlijn Energie-Efficiëntie (EED) (actualisering 2023)

- Europese richtlijn die tot doel heeft het energieverbruik in de Europese Unie te verminderen en energie-efficiëntie te bevorderen. De Nederlandse implementatie is grotendeels opgenomen in de Wet milieubeheer. De EED is van toepassing op verschillende sectoren.
  - De eerder genoemde energiebesparende maatregelen komen voort uit de EED.
  - Meest dringend is de EED-auditplicht. Deze is echter **niet** van toepassing voor de Veiligheidsregio's.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
		X	

Energie en de gebouwde omgeving

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Aankomende richtlijnen vanuit de Europese Unie

Herziening Richtlijn energieprestatie gebouwen (EPBD IV 2024)

- Het Europees Parlement en de ministers van de lidstaten (de Raad) hebben een akkoord bereikt over een herziening van de richtlijnen Energieprestatie Gebouwen (EPBD) (december 2023). De herziene richtlijn bevat nieuwe en ambitieuzere energieprestatie-eisen voor nieuwe en gerenoveerde gebouwen in de EU. De lidstaten worden aangemoedigd hun gebouwenbestand te renoveren. Op moment van schrijven is er nog geen definitieve tekst, maar ligt er wel een officieel 'statement'. Meest opvallend zijn:
  - Vanaf 2030 mogen alle nieuwe gebouwen geen fossiele emissies meer uitstoten. Voor publieke gebouwen geldt het jaar 2028;
  - Wat de minimumnormen voor utiliteitsgebouwen betreft moeten al deze gebouwen in 2030 het beter moeten doen dan de 16% die het slechtst presteren, en in 2033 beter dan de 26% slechtst presterende;
  - In 2040 mogen er geen verwarmingsketels meer worden geïnstalleerd die werken op aardgas, of andere fossiele brandstoffen.
  - Nieuwe gebouwen moeten vanaf 2027 klaar zijn voor zonne-energie, 'solar ready', wat betekent dat ze 'geschikt' moeten zijn voor de installatie van zonnepanelen of zonnecollectoren met een zonneboiler.
  - Voor bestaande utiliteitsbouw wordt zonne-energie vanaf 2027 geleidelijk verplicht waar dit technisch, economisch en functioneel haalbaar is.
    - Het Nederlandse kabinet wil vanaf 2025 aan nieuwe utiliteitsgebouwen met daken van 250 vierkante meter of meer opleggen dat de eigenaren het volledige dak gebruiken (of laten gebruiken) voor het leggen van zonnepanelen.

Energie en de gebouwde omgeving

Belangrijkste aanbevelingen:

- Onderzoek of uw locatie valt onder het verplichte Energielabel C en/of de energiebesparingsplicht;
- Gebruik de Erkende Maatregelenlijst voor energiebesparende maatregelen en rapporteer eens in de vier jaar bij bevoegd gezag;
- Zorg dat u bij vervanging van warmtegeneratoren en/of radiatoren op de hoogte bent van de technische systeemeisen;
- Anticipeer bij grootschalige renovatie op de herziening van de Richtlijn Energieprestatie Gebouwen (EPBD) en gebruik de Renovatiestandaard om dubbele kosten te voorkomen.

Publyon

Energie en de gebouwde omgeving

Verdere duurzaamheidstips:

- Leg waar economisch en technisch haalbaar zonnepanelen op beschikbare daken. Laat de PV-installatie inspecteren middels de Scope 12-keuring om te voldoen aan verzekeringseisen;
- Onderzoek op welke locaties aansluiting op een lokaal warmtenet mogelijk is en waar een warmtepomp de beste aardgasvrije optie is;
- Zorg dat energiecontracten zijn afgesloten bij een 'groene energieleverancier'*;
- Verwarm werkruimtes tot maximaal 19 graden.

*De allergroenste energieleveranciers leveren bijna alleen maar stroom die is opgewekt met windmolens en zonnepanelen. Deze leveranciers gaan verder dan vergroenen door certificaten: ze investeren in groene productie. Of ze sluiten langjarige inkoopcontracten af met groene producenten.

Mobiliteit

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen in de bestaande bouw ([Besluit bouwwerken leefomgeving \(Bbl, artikel 3.87a en b\)](#))

- Een utiliteitsgebouw met een parkeergelegenheid in het gebouw of buiten het gebouw op hetzelfde bouwwerkperceel, met meer dan 20 parkeervakken, heeft tenminste één oplaadpunt.

Laadinfrastructuur voor elektrische voertuigen bij nieuwbouw ([Besluit bouwwerken leefomgeving \(Bbl, artikel 4.4.3\)](#))

- Een utiliteitsgebouw met een parkeergelegenheid in het bouwwerk of buiten het bouwwerk op hetzelfde bouwwerkperceel, met meer dan tien parkeervakken, heeft ten minste een oplaadpunt en leidingdoorvoeren voor oplaadpunten voor ten minste een op de vijf parkeervakken.

Elektrische laadpalen moeten voldoen aan de norm NEN 1010 ([Besluit bouwwerken leefomgeving \(Bbl, artikel 3.106\)](#))

- De installatieverantwoordelijkheid en bedrijfsvoering van elektrische installaties wordt beschreven in NEN 3140. Daarnaast gelden voor laadpunten internationale normen zoals IEC 61851 voor een veilig laadproces, voor veilige contactdozen, voor de beschermingsgraden van omhulsels en voor bescherming tegen externe impact.
- Het IFV schreef in 2021 het rapport '[Brandveiligheid van parkeergarages met elektrisch aangedreven voertuigen](#)' 'Nader onderzoek is nodig om te bepalen of als gevolg van de beschreven risico's van elektrisch aangedreven voertuigen aanpassing van de voorschriften van *Bouwbesluit 2012 (nu Bbl)* nodig is.' Een dergelijke aanpassing is tot op heden niet vastgesteld.

Context

In gebieden waar het elektriciteitsnet met krapte te maken heeft (netcongestie), kan het moeilijk zijn om extra belasting toe te voegen, zoals die veroorzaakt wordt door de installatie van laadpalen. De bestaande infrastructuur kan niet voldoende vermogen leveren om aan de vraag te voldoen. Het verzwaren van het elektriciteitsnet kan lang duren wegens een tekort aan middelen, personeel of procedures. Netcongestie kan de installatie van laadpalen daarom vertragen. De ACM is bezig met een prioriteringskader voor netaansluitingen.

Mobiliteit

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

Milieuzones

- Een milieuzone is een gebied in een stad waar bepaalde vervoersmiddelen niet mogen rijden. Een milieuzone kan gelden voor dieselvrachtauto's en –autobussen en dieselpersonen- en bestelauto's. In Amsterdam en Den Haag geldt de milieuzone ook voor brom- en snorfietsen en/of taxi's. In verschillende grote steden gelden verschillende standaarden wat betreft de toegang. In veel gevallen is er voor de brandweer een ontheffing.

Aankomende wet- en regelgeving (NL)

Zero-emissiezones

- Gemeenten kunnen vanaf 1 januari 2025 zero-emissiezones voor vracht- en bestelauto's invoeren in hun stad. Gemeenten kunnen deze zero-emissiezones invoeren binnen in een milieuzone, ter vervanging van een milieuzone, maar ook zonder eerder een milieuzone te hebben gehad. Voor een aantal voertuigcategorieën is er tot 2030 een overgangsregeling, voor sommige voertuigcategorieën geldt een vrijstelling en komen er ontheffingen.
  - Bedrijfsauto's met een zware laadkraan (een vrachtauto met een kraan van 35 tonmeter of meer hefvermogen) komen in aanmerking voor een ontheffing tot ze de leeftijd van 13 jaar (Datum Eerste Toelating) hebben bereikt.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Mobiliteit

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Aankomende wet- en regelgeving (NL)

Per 1 juli 2024 treedt de regeling werkgebonden personenmobiliteit in werking. Werkgevers met meer dan honderd medewerkers worden hierdoor verplicht om jaarlijks te rapporteren over de CO2-uitstoot van het zakelijke verkeer en woon-werkverkeer van hun medewerkers.

- Uiterlijk 30 juni 2025 moeten de gevraagde gegevens over 2024 worden ingestuurd.
- De rapportage bevat:
  - Het totaal aantal kilometers dat werknemers in een kalenderjaar heeft afgelegd voor zakelijk en woon-werkverkeer.
  - Jaartotaal aan kilometers verdeeld in soort vervoermiddel en brandstoftype.
- Let op:
  - Ritten van nood- en hulpdiensten vallen niet onder de rapportageverplichting. Het gaat hierbij om beroepsmobiliteit. Dit geldt onder meer voor de brandweer en GHOR.

Per 1 januari 2024 is het makkelijker om belastingvrij een ov-kaart aan te bieden

- Vanaf 1 januari 2024 kunnen werkgevers makkelijker zonder loonheffing een ov-kaart vergoeden of verstrekken aan een werknemer. Voorwaarde is dat de werknemer de ov-kaart ook zakelijk gebruikt. Daarnaast gaat de onbelaste reiskostenvergoeding omhoog van € 0.21 naar € 0.23 per zakelijke kilometer.

Publyon

Mobiliteit

Staande wet- en regelgeving (EU)

Alternative Fuels Infrastructure Regulation (AFIR) (2023)

- De AFIR moet het aanbod aan openbare laadpunten verbeteren en elektrisch rijden in Europa makkelijker maken. Nederland moet uiterlijk 3 april 2024 aan de 1e eisen voldoen. AFIR kent de volgende doelen:
  - vanaf 2025: snelle laadpunten van minstens 150 kW voor auto's en bestelwagens om de 60 km langs de belangrijkste EU-vervoersassen
  - vanaf 2025: laadpunten voor vrachtauto's met een minimumvermogen van 350 kW om de 60 km langs het TEN-T-kernnet, en om de 100 km op het uitgebreide TEN-T-netwerk, met dekking over het volledige netwerk in 2030
  - vanaf 2030: waterstoftankstations voor zowel auto's als vrachtwagens in alle stedelijke knooppunten en om de 200 km langs het TEN-T-kernnet

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
		X	

Mobiliteit

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
		X	

Aankomende wet- en regelgeving (EU)

Verordening wat betreft de aanscherping van de CO2-emissienormen voor nieuwe personenauto's en nieuwe lichte bedrijfsvoertuigen

- De verordening bevat hogere streefcijfers voor de vermindering van uitstoot van koolstofdioxide (CO2) voor nieuwe auto's en lichte bedrijfsvoertuigen. Doel is de automobielsector te laten bijdragen aan de EU-klimaatdoelen en innovatie te stimuleren. De verordening kent de volgende streefcijfers:
  - CO2-emissiereductiedoelstelling van 55% voor nieuwe auto's en 50% voor nieuwe bestelwagens tussen 2030 en 2034, ten opzichte van 2021
  - CO2-emissiereductiedoelstelling van 100% voor zowel nieuwe auto's als bestelwagens vanaf 2035

Publyon

Mobiliteit

Aanbevelingen

- Onderzoek of uw locatie genoeg laadpalen heeft conform wetgevend kader;
- Rapporteer uiterlijk 2025 over de CO2-uitstoot van woon-werkverkeer;
- Stimuleer gebruik van het openbaar vervoer door ov-kaarten te verstrekken aan werknemers;
- Zorg dat er bij aangekondigde zero-emissiezones een ontheffing komt voor brandweerauto's.

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

De basis voor de wetgeving over verpakkingen ligt in de Kaderrichtlijn afvalstoffen (2008/98/EG) en in de Richtlijn verpakkingen en afvalstoffen (94/62/EG) van de Europese Unie. De EU-lidstaten hebben de maatregelen uit de afvalstoffen- en verpackingsrichtlijn in hun eigen nationale wetgeving geïmplementeerd. De wet- en regelgeving is permanent aan verandering onderhevig. De belangrijkste wijzigingen

Ministeriële regeling kunststofproducten voor eenmalig gebruik

- Maatregelen komen voort uit de Europese richtlijn voor single use plastics (SUP-richtlijn).
- Sinds 1 januari 2024 is herbruikbaar servies verplicht voor eten of drinken 'ter plaatse'.
- Een exploitant van een voedseluitgifte locatie, zoals de bedrijfskantine, kan ervoor kiezen gebruik te maken van eenmalig te gebruiken kunststof bekertjes en/of verpakkingen, op voorwaarde dat deze door de exploitant worden ingezameld en aangeboden voor "hoogwaardige recycling". Op dit moment houdt deze definitie in dat afgedankte producten als grondstof gerecycled moeten worden in gelijkwaardige producten. Een beker moet dus weer een beker worden.
- In oktober van 2023 zijn drie moties rondom de SUP aangenomen in de Tweede Kamer. Deze gaan onder andere over het verbreden van de definitie van hoogwaardige recyclebare alternatieven voor wegwerpbekertjes. Hoe deze definitie wordt [aangepast](#), laat demissionair staatssecretaris Heijnen over aan het nieuwe kabinet. Staatssecretaris Heijnen heeft aangegeven in 2024 de maatregel nog niet te handhaven.

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Staande relevante wet- en regelgeving (NL)

Besluit beheer verpakkingen 2014

- Het Besluit beheer verpakkingen volgt uit de Europese richtlijn voor verpakkingen en verpakkingsafval. De verzamelwet bevat onder andere regels over:
  - De samenstelling van verpakkingen, om schadelijkheid van die verpakkingen in het afvalstadium te voorkomen;
  - De hoeveelheid verpakkingsafval zoveel mogelijk te beperken;
  - Regels over inname en verwerking van verpakkingen (als deze afval zijn geworden).
- Concrete regels gelden voor statiegeld op drankverpakkingen van blik (2022), verbod op gratis plastic draagtassen (2016) en een vastgesteld recyclingpercentage voor drankenkartons (bekend gemaakt in 2023, nog niet in werking getreden).

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Regeling afgedankte elektrische en elektronische apparatuur (AEEA / WEEE)

- De regeling volgt uit de Europese WEEE-richtlijn en schrijft voor dat elke producent van elektrische of elektronische apparatuur ook verantwoordelijk is voor de inzameling ervan.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Landelijk Afvalbeheerplan (LAP3)

- Het wettelijk uitgangspunt is dat bedrijven hun verpakkingsafval moeten scheiden, tenzij dat redelijkerwijs niet van het bedrijf kan worden gevraagd. De eisen waaraan de inzameling moet voldoen, staan beschreven in het beleidskader LAP3.
  - Onder B.3.4 in het gelinkte document staan de afvalstoffencategorieën die door bedrijven gescheiden moeten worden.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X	X		

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Beleidsvorming wet- en regelgeving (NL)

Nationaal Plan Circulaire Economie 2023-2030 (NPCE)

- Het kabinet werkt toe naar een circulaire economie in 2050 met als richtinggevend doel: in 2030 gebruikt Nederland 50% minder primaire abiotische grondstoffen (mineralen, metalen en fossiel). Het NPCE bevat concrete doelen en maatregelen voor specifieke productgroepen. Ook staan er ondersteunende maatregelen voor circulaire inkoop in.
- Algemene maatregelen voor het circulaire-economiebeleid zijn: 1. Vermindering van grondstoffengebruik; 2. Substitutie van grondstoffen; 3. Levensduurverlenging; 4. Hoogwaardige verwerking. Dit wordt ook aangeduid met de R-ladder.
- De maatregelen worden ingedeeld als 1. normeren; 2. beprijzen en 3. stimuleren. Ter illustratie:
  - Stimuleren circulair inkopen door het bedrijfsleven
  - Normeren en stimuleren van circulaire inkoop door overheden
  - Stimuleringsprogramma voor de ontwikkeling en opschaling van recycling en hergebruik

Circulair Materialenplan (CMP1)

- Het CMP heeft als doel innovatie voor een circulaire economie te stimuleren door ambitieuze normen juridisch vast te leggen, maar bedrijven ook uit te dagen of te belonen om beter te presteren dan deze minimumstandaarden voor verwerking van afval en goed afvalbeheer door de hele keten te implementeren door onder andere hergebruik en interventie.
- Het Landelijk afvalbeheerplan (LAP3) zou worden opgevolgd door het Circulair Materialenplan (CMP1) eind 2023. Dit plan is nog in ontwikkeling. Daarom is de looptijd van het LAP3 met twee jaar verlengd tot en met 29 december 2025.

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Staande relevante wet- en regelgeving (EU)

Herziening Kaderrichtlijn Afvalstoffen (WFD, Waste Framework Directive)

- Deze richtlijn stelt de algemene regels vast voor het beheer van afvalstoffen in de EU en bevordert de overgang naar een circulaire economie.
  - Per 31 december 2023 dient bioafval bij de bron gescheiden te worden ingezameld of gerecycled.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
		X	

Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD)

- Vanaf 2024 moeten grote ondernemingen een duurzaamheidsverslag opstellen. De rapportage over duurzaamheid wordt gecombineerd met het financiële jaarverslag.
- Hoewel deze maatregel dit jaar alleen verplicht is voor grote beursgenoteerde bedrijven, is de verwachting dat overheidsorganisaties snel volgen.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Ontbossingswet (EUDR, per november 2024)

- de ontbossingswet heeft als doel het tegengaan van ontbossing die verband houdt met de handel in bepaalde grondstoffen.
  - Deze wet is met name relevant voor importeurs en/of verwerkers van palm, soja, hout, rund, cacao, koffie en rubber – en de daarvan afgeleide producten: chocolade, papier, houtpallets en meubels.
- Houtverbranding tijdens oefeningen draagt bij aan CO2 uitstoot. Echter biedt deze wet wel meer zekerheid over de duurzamere winning van het hout.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Aankomende relevante wet- en regelgeving (EU)

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Verordening verpakkingen en verpakkingsafval (PPWR, voorstel 2022, formele aannname 2024)

- Het voorstel voor een verordening inzake verpakkingen en verpakkingsafval dient ter vervanging van de huidige richtlijn verpakkingen. Hiermee dient de regulering omtrent verpakkingen in EU-lidstaten te worden geharmoniseerd opdat alle verpakkingen op een economisch haalbare manier herbruikbaar of recyclebaar zijn. En dat de hoeveelheid (overtollige) verpakkingen en dus ook het verpakkingsafval afnemen.
- Na een akkoord door de Raad van de Europese Unie in december 2023, starten de onderhandelingen over de definitieve wettekst met het Europees Parlement onder het Belgische Raadsvoorzitterschap. Hierna is deze richtlijn direct rechtsgeldig in de gehele EU.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

Batterijenverordening (18 februari 2024)

- Deze verordening komt voort uit de Green Deal en vervangt vanaf augustus 2023 de batterijrichtlijn. Dit brengt een toekomstige terugnameplicht per 2025 met zich mee.
- De Batterijenverordening zal gelden voor alle batterijen, waaronder alle afgedankte draagbare batterijen, batterijen voor elektrische voertuigen, industriële batterijen, startbatterijen, batterijen voor voertuigen en machines, en batterijen voor lichte vervoersmiddelen (bijvoorbeeld elektrische fietsen, elektrische bromfietsen, e-scooters).

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Aankomende relevante wet- en regelgeving (EU)

Richtlijn recht op reparatie (Right2Repair, n.t.b.)

- De R2P is onderdeel van de Green Deal. Doel van de richtlijn is obstakels die consumenten ervan weerhouden om goederen te laten repareren, weg te nemen. De nieuwe wetgeving stimuleert consumenten om de levensduur van het product te verlengen door het te laten repareren, wat op zijn beurt de reparatiesector zal stimuleren en tot minder afval en duurzamere bedrijfsmodellen zal leiden.
- De Raad en het Europees Parlement onderhandelen over de definitieve tekst. Uiteindelijk moeten lidstaten dit nog omzetten in nationale wetgeving.

Verplicht	Directe impact	Indirecte impact	Beoordeling
X		X	

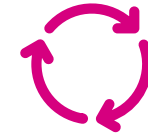

Grondstoffengebruik / Circulariteit

Aanbevelingen om te accelereren:

- Implementeer afvalbeheerstrategieën waarbij de r-ladder centraal staat: *Reduce – Reuse – Recycle*;
- Concrete voorbeelden voor de Veiligheidsregio's zijn:
  - Overweeg andere simulatiemateriaal dan hout tijdens blusoefeningen;
  - Analyseer en optimaliseer de levenscyclus van producten en diensten en pas de (landelijke) inkoop hierop aan;
  - Bevorder hergebruik en recycling van elektrische en elektronische apparaten van de thuiswerk-omgeving;
- Betrek medewerkers bij circulaire initiatieven en stimuleer een cultuur van duurzaamheid.

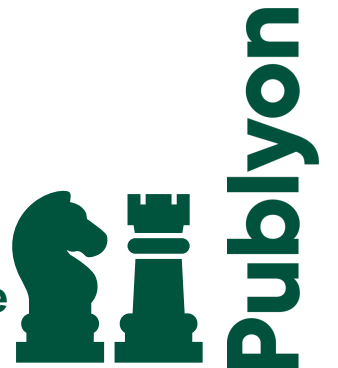

Aangehaakt blijven bij beleidsontwikkelingen

Voor de Veiligheidsregio's kan het interessant zijn om te anticiperen op politieke en bestuurlijke ontwikkelingen. Onderstaande voorbeelden dienen als handvatten om eerder in het wetgevingsproces invloed uit te oefenen op Nederlandse beleidskaders.

- **Relevante politieke momenten in het vizier**
  - Commissiedebatten;
  - Procedurevergaderingen;
  - Rondetafelgesprekken
- **Internetconsultaties**
  - Mogelijkheid voor de Veiligheidsregio's voor het geven van suggesties om de kwaliteit en uitvoerbaarheid van wetsvoorstellen te verbeteren
- **Vorbereidingscommissies VNG**
  - Zorg voor goede contacten, zodat de Veiligheidsregio's geconsulteerd worden. (bijvoorbeeld bij het maken van ontheffingen bij de zero-emissiezones)

Publyon helpt de Veiligheidsregio's graag bij het doorlopend monitoren van relevante beleidsontwikkelingen en het lokaliseren van momenten voor beleidsbeïnvloeding

Thank you.

The Hague

Utrecht

Brussels

Copenhagen

New York

Publizon